

mgr Sylwia Antonowicz

Doświadczenia edukacyjne i jakość życia w narracjach absolwentów polskich szkół na Łotwie

STRESZCZENIE

Przedmiotem badań podjętych w dysertacji są **doświadczenia edukacyjne i jakość życia** absolwentów polskich szkół na Łotwie. Interesowało mnie znalezienie odpowiedzi na pytanie **jakie znaczenie dla jakości swojego życia przypisują osoby badane swoim doświadczeniom edukacyjnym?** Dodatkowo postawiłam cztery pytania szczegółowe: *Jakie są doświadczenia edukacyjne absolwentów polskich szkół na Łotwie? Jakie zdarzenia codzienności szkolnej uznawane są za istotne przez osoby badane? Które doświadczenia z obszaru edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej wymieniane są przez osoby badane jako znaczące dla jakości ich życia? W jakich obszarach absolwenci polskich szkół na Łotwie opisują swoje poczucie jakości życia?*

Poza wymiarem poznawczym badania mają cel praktyczny, zostały opracowane rekomendacje pedagogiczne dla polskich szkół na Łotwie, które to instytucje - korzystając z niniejszego opracowania - będą mogły modyfikować funkcje i zadania szkoły mniejszościowej. W związku z powyższym przyjąłam, że moje badania dążą do **wyjaśnień idiograficznych**. Praca ta jest kontynuacją badań zapoczątkowanych w 1989 roku przez toruńskie środowisko akademickie. Badania te odwołują się do doświadczeń zebranych przez prowadzących badania w działaniu w szkołach polskich na Łotwie. W toku prac badawczych kierowałam się dyrektywami **paradygmatu interpretatywnego**, osadzając eksplorację na gruncie badań jakościowych (posłużyłam się **schematem etnograficznym**). Materiał empiryczny pozyskałam podczas siedmiu wyjazdów do szkół polskich na Łotwie (w latach 2015-2019). Podstawowym materiałem do analizy były częściowo kierowane **wywiady indywidualne** przeprowadzone z **szesnastoma absolwentami polskich szkół na Łotwie**. Uzupełnieniem zebranych narracji absolwentów była moja własna obserwacja etnograficzna, przeszukiwanie źródeł wtórnych (dane statystyczne, szkolny materiał archiwalny), wywiad internetowy i autoetnografia.

Dysertacja składa się z sześciu rozdziałów, bibliografii, netografii, spisu tabel i rycin oraz aneksu. W rozdziale pierwszym przybliżyłam kluczowe pojęcia związane z szeroko rozumianym **doświadczeniem edukacyjnym** i jego różnorodnymi wymiarami. Rozdział drugi poświęciłam problematyce **jakości życia**. W rozdziale trzecim scharakteryzowałam wiek rozwojowy **młodych dorosłych** przyjmując etapy zaproponowane przez Erika H. Eriksona. W rozdziale czwartym przedstawiłam **kontekst historyczny prowadzonych badań**, wskazując na różne oblicza wielokulturowej Łotwy. Rozdział piąty zawiera **metodologię badań** (w niej przyjęte w ramy pojęciowe wraz z ich wskaźnikami). W rozdziale szóstym dokonałam **analizy jakościowej** zebranego materiału empirycznego, rozpoczynając od zaprezentowania sylwetek osób badanych (dla ilustracji każdego przypadku, na osi czasu zostały zaznaczone ścieżki edukacyjne i zawodowe badanych - trajektorie życia). Dysertację zamyka bibliografia, netografia, spis tabel i rycin oraz obszerny aneks a w nim materiał pochodzący z wywiadów (materiał tabelarycznie opracowany z naniesionymi kodami opisującymi wyróżnione kategorie).

Słowa kluczowe: doświadczenia edukacyjne, jakość życia, edukacja całożyciowa, świat życia codziennego, codzienność szkolna, absolwenci polskich szkół na Łotwie, polska szkoła na obczyźnie